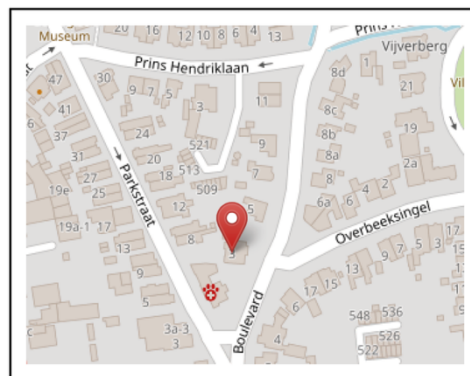

Villa Anajah
Boulevard 3
6881 HN Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000255
Inschrijving register 24 november 2008
Kadastrale aanduiding Velp I 994

Historie en ligging:

Deze opvallende vrijstaande villa werd in 1901 ontworpen door de architect W. Honig en behoort tot de vroegste bebouwing van het villapark Overbeek. Het pand vertoont invloeden van zowel de voor de periode 1900-1910 kenmerkende overgangsarchitectuur als invloeden van de Engelse landhuisarchitectuur uit de laatste decennia van de 19de eeuw. Het in de zichtas van de Overbeeksingel gelegen pand heeft een voor-, smalle zij- en een achtertuin van de weg gescheiden door een fraai smeedijzeren hekwerk. Het hekwerk wordt onderbroken door een tussen twee bakstenen kolommen met spitse dekplaten geplaatst dubbel draaihek. In de voortuin bevinden zich o.a. een monumentale beuk en een eik.

Het villapark Overbeek werd in 1901 aangelegd op het landgoed van het in de 18de eeuw na een brand herbouwde landhuis Overbeek. De barokke tuinaanleg was in 1800 vervangen door een park in landschapsstijl. Het landgoed werd in 1900 te koop aangeboden en op 21 juli 1901 werd het landgoed met huis verkocht voor f 150.000,-. De koper was de o.a. door W. Honig op 15 december 1900 opgerichte NV Villapark 'Overbeek'. Honig was een succesvol architect die in Velp en omgeving werkzaam was en middels het villapark tevens een manier zag om zijn praktijk uit te breiden. Honig was later o.a. gemeentopzichter en lid van de gemeenteraad en in tevens in 1903 betrokken bij de aanleg van het villapark Schonenberg. Het in de traditionele landschapsstijl uitgevoerde ontwerp werd gemaakt door de bekende landschapsarchitect Hugo A.C. Poortman (1858-1953) en was gebaseerd op de Hollandse villaparken zoals het door Springer ontworpen villapark Duin en Daal in Bloemendaal. Er werden vijf nieuwe wegen aangelegd en de gracht rond het huis werd vergraven tot een centrale waterpartij met watervalletjes, rots partijtjes en een eiland met muziektent. De oude bomen werden zoveel mogelijk gespaard. In de eerste drie meest succesvolle jaren werden de villa's in eigen beheer gebouwd en ontworpen door Honig. Later werden de villa's ook door andere architecten ontworpen. De vroegste bebouwing in het villapark kwam tot stand aan de Overbeeklaan en het begin van de Boulevard. Het huis Overbeek werd na een aantal mislukte pogingen om het landhuis te behouden als postkantoor of gemeentehuis in 1906 verkocht aan de bouwmaatschappij 'Westerkwartier' uit Amsterdam om gesloopt te worden. Door het terrein werd vervolgens een weg aangelegd die het in het verlengde lag van de Vijverlaan.

Plattegrond en opbouw:

De villa is witgepleisterd met in schoon metselwerk uitgevoerde onderdelen zoals de bogen boven de vensters, hoeken en balustrade.

Het op een samengestelde plattegrond gebouwde pand heeft twee bouwlagen onder een overstekend afgeplat schilddak met doorlopende dakschoren. Het dak is gedekt met gesmoorde geglazuurde opnieuw verbeterde Hollandse pannen. Boven het uitspringende geveldeel met topgevel aan de voorzijde is een steekkap aangebracht. Het rechter dakschild is boven het uitspringende geveldeel van de rechterzijgevel iets naar beneden

doorgetrokken. In het voorschild, rechter zijschild en het linker zijschild bevindt zich telkens één bakstenen schoorsteen. In het voorschild bevindt zich links een kleine driehoekige dakkapel. Het pand heeft een omlopende gepleisterde plint. Ter hoogte van de lekdorpels van de verdiepingsvensters bevindt zich een omlopende rollaag. Het merendeel van de ramen heeft bovenlichten met transparant glas-in-lood.

Voorgevel:

De asymmetrisch ingedeelde gevel heeft links een vooruitspringende balkonloggia met drie korfbogen. De korfbogen alsmede de kolommen en de balustrade zijn ongepleisterd. Tussen de bogen bevinden zich bijzonder fraaie smeedijzeren trekstangen met Art Nouveau motieven. Op de begane grond bevindt zich een recht gesloten muuropening waarin dubbele openslaande deuren naar het terras zijn aangebracht waarboven zich een gedeeld bovenlicht bevindt met van glas-in-lood voorzien ramen. In de aan het terras grenzende gevel van het vooruitspringende geveldeel rechts bevindt zich een deur met een glasvulling en een houten onderpaneel. Op de verdieping bevinden zich dubbele balkon-deuren met een recht gesloten gedeeld bovenlicht. Boven het bovenlicht bevindt zich een blinde rondboog bevindt. De boog is ongepleisterd terwijl het boogveld bepleisterd is. Het door een tuitgevel met afgesloten vooruitspringende geveldeel rechts heeft op de begane grond een door een segmentboog afgesloten venster met drie gekoppelde ramen waarvan de buitenste als draairaam zijn uitgevoerd. Boven het venster bevinden zich vijf ruitvormige motieven. De verdieping bezit een recht gesloten venster met twee gekoppelde enkelruits schuiframen. Hierboven bevindt zich een blinde rondboog. De boog is ongepleisterd en heeft een gepleisterd boogveld met inscriptie in sierlijke letters met de tekst 'ANAJAH. Ter weerszijden van de boog bevindt zich een decoratief ruitmotief dat samengesteld is uit vijf ruiten. In de geveltop bevindt zich door een baksteen omlijst getoogd venster met een draairaam. Het terugliggende geveldeel rechts bevat een uitpandig rondboogportiek waarin zich de verdiept liggende ingang bevindt. De bovenzijde van het portiek fungeert als balkon. De ingang bestaat uit een vernieuwde voordeur met zijlichten en een bovenlicht. In de korte gevel van het portiek die evenwijdig aan de zijgevel licht bevindt zich fraai glas-in-lood raam met gekleurd glas en een klassieke voorstelling. Het balkon op de verdieping heeft houten gedraaide balusters. In de aan het balkon grenzende korte gevel van het door een tuitgevel geveldeel afgesloten geveldeel bevinden dubbele balkondeuren met een recht gesloten bovenlicht. Hierboven bevindt zich een blind segmentboogje. Ter weerszijden bevinden zich luiken.

Linker zijgevel:

De begane grond bezit twee door blinde segmentboogjes afgesloten vensters waarvan het linker een vernieuwd raam bevat en het rechter een T-schuifraam. De verdieping heeft dezelfde indeling. Boven het linker venster bevindt zich echter geen blind segmentboogje.

Achtergevel:

De achtergevel bezit op de begane grond links een wit gepleisterde uitbouw. De rest van De begane grond wordt in beslag genomen door een serre waarvan het hogere deel bovenlichten heeft met geleurd glas-in-lood dat nog invloeden vertoont van de Jugendstil. De bovenzijde van dit deel heeft de functie van balkon. De serre heeft schuifdeuren. De verdieping bezit twee vensters die afgesloten worden door blinde segmentboogjes waarvan de bogen ongepleisterd zijn. Beide vensters zijn voorzien van T-schuiframen met bovenlichten met gekleurd glas-in-lood en persiennes. Rechts bevinden zich dubbele-openslaande balkondeuren waarboven zich een bovenlicht met gekleurd glas-in-lood bevindt. Ter weerszijden bevinden zich persiennes.

Rechter zijgevel:

Het linkerdeel van de gevel dat als onderdeel van de voorgevel beschouwd moet is reeds hierboven beschreven. Het rechterdeel van deze gevel dat door het naar beneden doorgetrokken schilddak afgesloten en heeft links een smal toiletraampje. Daarnaast bevindt zich een door een blinde segmentboog afgesloten venster met een stolpraam met een enkelruits bovenlicht en ter weerszijden luiken. Onder het venster bevindt zich een kelderlicht. In de uitbouw geheel rechts bevindt zich een opgeklampte houten deur.

Interieur:

Het interieur van het huis bezit nog verschillende waardevolle onderdelen. Opvallend is het fraaie glas-in-lood raam met klassieke motieven in de gang. De gang en vestibule zijn voorzien van een wit marmeren gang. Het trappenhuis heeft houten balusters en een gesneden trappaal. De kamers van de begane grond bevatten geornamenteerde stucplafonds en marmeren schoorsteenmantels. Ook het plafond van de serre alsmede de wanden van de vestibule zijn van decoratief stucwerk voorzien. De keuken bevat nog de oorspronkelijke schouw.

Bijgebouwen:

Rechts achter het pand staat een schuurtje uit de bouwtijd.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- vanwege de beeldbepalende ligging o.a. in de zichtas van de Overbeeksingel en als onderdeel van het door de belangrijke landschapsarchitect Hugo Poortman ontworpen villapark Overbeek (situerings- en ensemblewaarde).

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de bijzondere detaillering en het materiaal gebruik;
- als belangrijk nog gaaf bewaard voorbeeld in de gemeente Rheden van een villa die zowel kenmerken van de overgangsarchitectuur vertoont als invloeden van de Engelse landhuisarchitectuur uit de laatste decennia van de 19de eeuw.
- vanwege meerdere waardevolle interieuronderdelen.

Voorgevel villa Anajah - 2016 Foto: Wim Smallegange / fotoclub Veluwezoom © CC BY-NC-ND